

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
55/21. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2021. április 15.

A C-194/19. sz. ügyben hozott ítélet
H.A. kontra État belge

A menedékkérő hivatkozhat az olyan, átadásra vonatkozó határozat meghozatalánál későbbi körülményekre, amellyel szemben jogorvoslattal él

Az egyes tagállamok feladata meghatározni az e hatékony bírói jogvédelem biztosítására irányuló bírósági jogorvoslatok eljárási szabályait

H. A., aki harmadik ország állampolgára, menedékgig iránti kérelmet nyújtott be Belgiumban. Azonban, mivel a spanyol hatóságok elfogadták átvételét, kérelmét elutasították, és Spanyolországba történő átadásra vonatkozó határozatot hoztak vele szemben. Nem sokkal később H. A. fiútestvére ugyancsak Belgiumba érkezett, és ott menedékgig iránti kérelmet terjesztett elő. H. A. ekkor keresetet nyújtott be a vele szemben hozott, átadásra vonatkozó határozattal szemben, és többek között arra hivatkozott, hogy menedékgig iránti kérelmeiket együtt kellett volna vizsgálni.

E keresetet elutasították azzal az indokkal, hogy H. A. testvérének Belgiumba való érkezése a vitatott határozat meghozatalát követően történt, és hogy e körülmény tehát nem vehető figyelembe e határozat jogszerűségének értékelése során. H. A. felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Conseil d'État-hoz (államtanács, Belgium), arra hivatkozva, hogy megsértették a „Dublin III” rendeletből¹ és az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkéből eredő hatékony jogorvoslathoz való jogát. Függetlenül attól a kérdéstől, hogy fiútestvére érkezése ténylegesen befolyásolhatta-e, hogy melyik a H. A. menedékgig iránti kérelmének megvizsgálásáért felelős tagállam,² a Conseil d'État-nak (államtanács) meg kell határoznia, hogy egy menedékkérő hivatkozhat-e az őt érintő átadásra vonatkozó határozat meghozatalánál későbbi körülményekre. A Conseil d'État (államtanács) úgy határozott, hogy e tekintetben kérdést terjeszt a Bíróság elé.

Nagytanácsban hozott ítéletében a Bíróság kimondja, hogy az uniós joggal³ ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely előírja, hogy az átadásra vonatkozó határozattal szemben benyújtott megsemmisítés iránti keresetet elbíráló bíróság e kereset vizsgálata során nem veheti figyelembe az e határozat meghozatalánál későbbi olyan körülményeket, amelyek meghatározóak a „Dublin III” rendelet helyes alkalmazása szempontjából. Más a helyzet, ha e szabályozás különleges jogorvoslati lehetőséget ír elő, amelyet ilyen körülmények bekövetkezése esetén lehet igénybe venni, feltéve hogy e jogorvoslati lehetőség lehetővé teszi az érintett helyzetének *ex nunc* vizsgálatát, amelynek eredményei kötik az illetékes hatóságokat.

A Bíróság álláspontja

¹ Az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 31. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o.) 27. cikke.

² Lásd a „családtag” fogalmának a „Dublin III” rendelet 2. cikkének g) pontjában szereplő fogalmát és e rendelet 10. cikkét.

³ A „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdése, e rendelet (19) preambulumbekkezdésével és a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezve.

Mielőtt e következtetésre jutna, a Bíróság emlékeztet arra, hogy a „Dublin III” rendelet⁴ előírja, hogy az átadásra vonatkozó határozat hatálya alatt álló személy **hatékony jogorvoslathoz való joggal** rendelkezik e határozattal szemben, és hogy e jogorvoslatnak többek között e rendelet alkalmazásának vizsgálatára kell irányulnia. A Bíróság emlékeztet továbbá arra, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személy rendelkezésére kell állnia olyan hatékony és gyors jogorvoslatnak, amely lehetővé teszi a számára, hogy az átadásra vonatkozó határozat meghozatalánál később felmerült körülményekre hivatkozzon, amennyiben e körülmények figyelembevétele meghatározó a „Dublin III” rendelet helyes alkalmazása szempontjából.⁵

A Bíróság ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a tagállamok nem kötelesek azonban úgy megszervezni a jogorvoslati rendszerüket, hogy az átadásra vonatkozó határozat meghozatalát követően felmerült körülmények figyelembevételére vonatkozó követelmény biztosítva legyen az átadásra vonatkozó határozat jogszerűségének vitatását lehetővé tévő jogorvoslati kérelem vizsgálatának keretében. Az uniós jogalkotó ugyanis az átadásra vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslatnak csak bizonyos eljárási szabályait harmonizálta, a „Dublin III” rendelet pedig nem pontosítja, hogy az általa előírt jogorvoslathoz való jog szükségszerűen azzal jár-e, hogy az annak tárgyában eljáró bíróság az átadásra vonatkozó határozat jogszerűségét *ex nunc* vizsgálhatja. Következésképpen **ezen eljárási szabályok meghozatala** az eljárási autonómia elve alapján **az egyes tagállamok belső jogrendjébe tartozik**, azzal a feltétellel azonban, hogy e szabályok **nem lehetnek kedvezőtlenebbek** a hasonló jellegű belső jogi helyzetekre vonatkozó szabályokhoz képest (az egyenértékűség elve), és **nem tehetik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jog által biztosított jogok gyakorlását** (a tényleges érvényesülés elve)

A jelen ügyben konkrétabban a tényleges érvényesülés elvét illetően a Bíróság rámutat, hogy egy átadásra vonatkozó határozattal szemben indított megsemmisítés iránti kereset, amelynek keretében az eljáró bíróság nem vehet figyelembe olyan, a határozat meghozatalát követően felmerült körülményeket, amelyek meghatározóak a „Dublin III” rendelet helyes alkalmazása szempontjából, nem **biztosít kielégítő bírói jogvédelmet, mivel nem teszi lehetővé az érintett személy számára az e rendeletről és a Charta 47. cikkéből eredő jogainak gyakorlását**. Mindazonáltal a Bíróság hozzáteszi, hogy ilyen védelem biztosítható a nemzeti bírósági rendszernek mint egésznek keretében **különleges jogorvoslati lehetőség** útján, amely különbözik az átadásra vonatkozó határozat jogszerűsége felülvizsgálatának biztosítását célzó jogorvoslati kérelemtől, és amely lehetővé teszi e körülmények figyelembevételét. E különleges jogorvoslati lehetőségnek a gyakorlatban ugyanakkor garantálnia kell e személy számára annak elérése lehetőségét, hogy a megkereső tagállam illetékes hatóságai az említett személyt ne adhassák át egy másik tagállamnak, ha valamely, **az átadásra vonatkozó határozat meghozatalát követően felmerült körülmény akadályozza annak végrehajtását**. Az említett jogorvoslatnak azt is biztosítania kell, hogy amennyiben valamely, az átadásra vonatkozó határozat meghozatalát követően felmerült körülmény megalapozza a megkereső tagállam nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért fennálló felelősségét, e tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai kötelesek legyenek meghozni az e felelősség elismeréséhez és az e megvizsgálás haladéktalan megkezdéséhez szükséges rendelkezéseket. Egyébiránt e különleges jogorvoslati lehetőség gyakorlását nem lehet attól függővé tenni, hogy az érintett személy meg van fosztva szabadságától, vagy hogy az érintett átadásra vonatkozó határozat végrehajtása haladéktalanul esedékes.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

⁴ A „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdése és (19) preambulumbekkezdése.

⁵ Lásd: 2017. október 25-i Shiri ítélet ([C-201/16](#), lásd továbbá: [111/17. sz.](#) sajtóközlemény) és 2018. január 25-i Hasan ítélet ([C-360/16](#)).

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499